

Eindredactie: Gré van der Veen

Wat dat precies is mit Oostvraislaand wait ik ook nait: 't is joe aigen as je der veur 't eerst kommen. Vot doarnoa valen joe apmoal verschillen mit Grunnegerlaand op, en weer 'n zetje loader zai je weer hou geliek of wereld aan baai-de kanten van grens is. d' Schanze en bonde, wat moakt dat aigelks oet? Goud der staat 'n hek tussen, verkeers- en ANWB-borden binnen wat aans, mor wieder is 't toch ainmoudersgoud.

Din kom je aan proat mit lu van aander kaant, en din vaalt 't eerste pooske hail nait tou. Ze zeggen wel dat 't hail makkelk is en dat is 't ook wel, mor je mouten der wel veur oefen. Doar komt bie dat 't Grunneger plat en 't Oostvraize plat oet nkander aan 't gruien is. Wie begunnen aal meer op 't Nederlands te lieken, zai op 't Hoogduuts.

Hout 't ook is, as je der wat laanger touholden of wat voaker kommen, din binnen 't overainkomsten dij 't maiste opvalen. Noamen van families kommen doar veur dij hier ook bekend binnen. Mor ook noamen van dörpen, zo as Loppersum, Wirdum en Dörpen. As je rond kieken, din is 't bie tieden net Westervolde, 't Westerketaaier en sums ook 't Oldambt en 't Hogelaand woar je binnen. Overainkomsten! Toal is ook zo wat. Doar bin we mit 'n koppeltje Grunnegers achter kommen, dou wie - ien junimoand - ien Auwerk wazzen, Aurich. Bie Johannes Diekhoff „zien” Volkshogeschoul, dij aal 'n bult Grunnegers as gast had het, net as dij van 't Oldörp bie Oethoezen 'n haile rommel Duutse gasten had het. Fré Schreiber en Diekhoff haren dat mit nkander regeld: 'n cursus Oostvrais veur Grunnegers.

'n Plougje Grunnegers dij nkander hoast nait konden, mor dij ain ding wollen: 'n poar doag over dat hek hinkieken. Nou binnen Schreiber en Diekhoff baaident ien 't onderwies, dat wie hemmen nait stil zeten dij dag of

wat. Rondtufken en ien regen kieken noar moeras- en veengebieden (doar heurt ook vocht bie). Bozeln of klootschaiten heb we ook doan en 't ging zo mooi, dat mie nait dulek worden is, of 't nou 't aine was of 't aander. Mit 'n koegel aan loop bie 'n laange, openboare weg laangs en zo wied meugelk dat ding votjaantjen.

Mit 'n kander proaten over hou en wat mit streektoal. Zai hemmen doar sinds 1 juni ook 'n „streektoalfunktionoares” en ook mit spellen binnen ze oardeg op streek. Ze hemmen 'n aktieve schrieversploug, dij nkander helpt bie 't verbeter'n van heur waark en goa mor deur. 'n Poar schrievers laiten wat van heur waark heuren en dou bleek weer dat 't nait touvaalt, nkanders toal ien ainmoal verstaan. Der binnen woorden dij je zó begriepen. „Zangen” zeg wie „sangen” tegen, dat kost net zo min muite as te begriepen dat „kütbüten” bie ons „kuutjebuten” hait. Mor der binnen ook woorden dij wat stoerder binnen.

„Stoer” is zo'n veurbeeld. Ien 't Nederlands betaikent „stoer” volgens Van Dale: nors, stug, onvriendelijk; groot, zwaar, krachtig van lichaamsbouw; „flink” (ironisch); onbuigzaam. Dat is 't ien 't Duuts, plat en hoog, ook, mor bie ons is dat aans. „Stoer” is „nait makkelk”. Dat ligt ter net tegen aan, tegen dat „onbuigzame” enzo, mor mainstied wordt „stoer” bruukt ien 'n zin woar aander lu nait denken aan ons betaikenis.

Omgekeerd gebeurt 't ook. As wie vertellen over wat ien Grunneger apmoal meugelk is bie radio (cursussen, Grunneger programma's) en wat over de Stamtoavel oetleggen willen, din is 't nait zo makkelk 'n goud woord te vienden veur „moppen”, „bakken” of hou je 't ook nuimen willen. Mor ien ainen hemmen ze 't deur. Ah, dööntjes, nee haar dat din vot zegd, dööntjes, nee man.

Deuntjes is bie ons meer wat doar je bie aan muziek denken. Nait serieus, mor aal muziek. Ien 't Platduuts is 'n deuntje 'n mop, 'n bak.

Johannes Diekhoff haar 'n goud idee. Wie mozzen ais 'n woordenliet moaken mit 'n poar honderd van dij „stoere” Grunneger en Oostvraize woorden, dat prat wat makkelker. Zo wied is 1992 nait meer vot, dat mot toch veurtied lukken kinnen. Veur oktober is 't liestje der vast nait. As dij Oostvraize auteurs dij din bie ons op vezide kommen - ien de Van Bommelhoeve, Vlagtwedde -, din mouten dij heur der mor even zunder redden. Levert heur zunder dat hulpmiddel eerder stof op veur 'n deuntje. Wedden?

Siemon Reker